

Република Србија
 ОСНОВНИ СУД У ЗРЕЊАНИНУ
 13 П.2103/16
 19.03.2018. године
 З р е њ а н и н

У И М Е Н А Р О Д А !

Основни суд у Зрењанину по судији Момирски Љиљани, као судији појединцу, у правној ствари тужиоца ЦВЕЈИЋ СЛОБОДАНА из Београда ул.Тадеуша Кошћушка бр.78/5/19, кога заступа пуномоћник Стојковић Милош адвокат из Београда, против туженог ИЛИЋ ВЛАДИМИРА из Зрењанина, ул.Др Ђорђа Јовановића бр.6, кога заступа пуномоћник Динчић Душан, адвокат из Београда, ради накнаде нематеријалне штете, вредност предмета спора 450.000,00 динара, након одржане усмене, главне и јавне расправе, закључене дана 19.03.2018.године, донео је следећу:

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ се тужбени захтев тужиоца Цвејић Слободана из Београда, којим је тражио да суд обавезе туженог Илић Владимира из Зрењанина, да на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части и угледа, исплати тужиоцу износ од 450.000,00 динара са законском затезном каматом у складу са Законом о затезној камати, почев од дана пресуђења до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења, као неоснован.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да надокнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 21.000,00 динара, у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

О б р а з л о ж е њ е

Дана 10.10.2016.године тужилац је путем свог пуномоћника, поднео Основном суду у Зрењанину тужбу којом је тражио да суд донесе одлуку којом

ће обавезати туженог да му плати 450.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части и угледа, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до коначне исплате као и трошкове парничног поступка са зак.затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом принудног извршења. Тужбом истиче да је након што је тужилац који је био ванредни професор, на седници Одељења за Социологију предложен за добијање звања редовног професора, тужени послао електронску поруку члановима наведеног одељења, у којој је навео да је тужилац као аутор књиге „Социјална економија“ објављивао делове туђег текста и то тако што је без позивања на извор, преузео три пауса из књиге „Компаративна анализа улоге цивилног друштва у пружању услуга социјалне заштите на Западном Балкану“, коју је као кординатор истраживања потписао др Данило Вуковић, док се тужилац не помиње као аутор или коаутор те књиге, због чега је тужилац истог дана електронском поруком демантовао наводе туженог, истичући да се у ЦИП подацима истраживања које се помиње као ауторско дело Др Данила Вуковића наводи да је аутор SeCons (група за развојну иницијативу у оквиру које је ангажован и тужилац) а не Вуковић, да није коришћено то истраживање него други извор, односно да је спорно поглавље на које се указује настало прерадом извештаја из 2013.године, у којем је наведено да су аутори Оливера Вуковић, Данило Вуковић и тужилац, што је уредно наведено у самој књизи у фусноти на страни 75. Даље наводи да иако је Одељење за Социјологију нашло да су отклоњене сумње у вези са ауторством на спорном истраживању, тужени је наставио да износи и проноси неутемељене тврдње о плагирању, опет електронском поруком коју је упутио члановима одељења, али и свим члановима Изборног и Наставно-научног већа Филозофског факултета, у којој пише да је „плагијат доказан“, због чега је тужилац поднео представку Одбору за професионалну етику, док је тужени наставио да шири неистините информације, па је у медију „Пешчаник“ тужени написао текст тенденциозног наслова „Социолог и плагијат“, у коме је поновио тврдњу о непостојању ауторства над спорним истраживањем од стране тужиоца. Тужилац истиче да је у покушају да смири ситуацију искористо правно средство деманти, који је објављен на интернет страници „Пешчаника“, али је тужени наставио да упућује електронске поруке на адресе колега са факултета, у којима је изнова понављао тврдње о наводном плагијату, иако је након поновног разматрања предлога за унапређење тужиоца Одељење за социологију донело одлуку да предлог прихвати и упути Кадровској комисији, која је потом донела одлуку да предлог упути Изборном већу, па је тужилац добио звање редовног професора. Тужилац истиче да су у конкретном случају пренете неистините изјаве о плагијату, које се базирају на импресијама туженог, да су информације изнете од стране туженог доступне великом броју људи, његовим колегама, породици и студентима тужиоца, због чега је претрпео душевне болове јаког интензитета, а све због повреде угледа и части.

Основни суд у Зрењанину је дана 14.10.2016.године под бр.11П.1565/16 донео решење којим се оглашава стварно ненадлежним за поступање у овој парници док је Апелациони суд у Новом Саду дана 21.12.2016.године донео решење број П.87/16 којим је одредио Основни суд у Зрењанину за стварно и месно надлежан суд за поступање у овој правној ствари.

У одговору на тужбу, тужени је предложио одбијање тужбеног захтева и обавезивање тужиоца на плаћање трошкова парничног поступка, истичући да је као члан Кадровске комисије Изборног и Наставно-научног већа Филозофског факултета у Београду обављао своју професионалну дужност када је указао да тужилац као кандидат уместо ауторске њиге прилаже књигу „Социјална економија“, у којој се не налазе само коауторски радови, него и дослован плагијат из књиге „Компаративна анализа улоге цивилног...“ у којој тужилац није ни аутор ни коаутор, због чега и даље тврди да је тужилац приликом свог избора у звање редовног професора плагирао делове наведене књиге и то дословно све уз копирање штампарских грешака на страницама тужиоцеве књиге 83-91, садржај наведене књиге са страница 84-87 и 91-94, док тужилац нигде у својој књизи није споменуо плагирану књигу, јер је покушао да сакрије плагијат. Тужени истиче да је тужилац у поруци коју је упутио члановима одељења врло изричито истакао да није користио наведену књигу, чиме је изнео неистину и обмануо чланове одељења, те да је рачунао да нико неће имати воље, времена ни енергије да изврши упоређивање наведених књига. Тужени истиче да након што је указао на тужиоцево плагирање, тужени је крајем лета 2016. године на примерке његове књиге залепио листић насловљен *Errata corrigee*, на којем је штампана допуна фуснота на страни 75, што по мишљењу туженог представља признање да је користио књигу „Компаративна анализа улоге цивилног...“ а што је раније демантовао, дакле признао је плагијат. Тужени истиче да представка коју је тужилац поднео Одбору за професионалну етику представља „блеф“, јер је опште познато да се одбор није састајао више од годину дана, док је и тужилац постао редован професор захваљујући 35 гласова од присутних 54 редовна професора на седници Изборног већа, док је предлог за његово унапређење прихватило 7 чланова од 11 чланова Кадровске комисије. Истиче да је обављао свој посао члана Кадровске комисије, Изборног већа и Наставно научног већа и није имао интерес да некоме наноси душевни бол, већ је имао дужност и одговорност да као члан Кадровске комисије покрене питање плагијата у научним радовима и приликом избора у звање, уколико је обавештен о плагирању, или уколико га сам уочи.

Суд је извео доказивање читањем писмена – дописа Илић Владимира упућен чланицама и члановима одељења за социологију као и председнику кадровске комисије изборно и наставно – научног већа, читањем мејла Слободана Цвејића од 17.06.2016. године на страни 13 списка, читањем писмена на страни 14 списка, читањем дописа председнику кадровске комисије Филозофског факултета одељења за социологију од 23.06.2016. године, читањем дописа на страни 16 списка, читањем писмена под насловом „Примењена истраживања и анализе јавних политика“ а од 27.06.2016. године, читањем дописа упућеног од стране доктора Слободана Цвејића, а поводом процедуре за избор у звање професора Слободана Цвејића – страна 23 списка, читањем мејла упућеног од стране Илић Владимира 29.06.2016. године – страна 24 до 26 списка, читањем прегледа за покретање поступка од 04.07.2016. године упућеног Универзитету у Београду, одбору за професионалну етику, читањем ауторског чланка објављеног у Пешчанику „Социолог и плагијат“ – страна 32,33 и 34, читањем демантија на страни 35 списка, читањем мејла упућеног од стране Илић Владимира од 17.06.2016. године Цвејић Слободану, читањем мејла од 18.07.2016. године – страна 41 списка, читањем мејла Владимира Илића од 01.08.2016. године упућеног декану- страна 42 и 43 списка, читањем мејла Илић Владимира од 05.09.2016. године – страна 44 и 45 списка, читањем писмене

документације приложене уз одговор на тужбу а садржане од стране 55 закључно са страном 196 списка, читањем и увидом у извод из етичког кодекса – чл. 11, чл. 22 и чл. 26, читањем извода из чланка објављеног у листу „Политика“ од 08.07.2016. године, читањем исказа сведока Бабовић Марије датог на рочишту од 12.09.2017. године, а на сагласан предлог пун. странака, читањем писмена на страни 232 – отворено писмо декану Филозофског факултета упућено од стране Владимира Илића, читањем извода из Правилника о раду етичких комисија и одбора за професионалну етику Универзитета у Београду садржано од стране 233 закључно са страном 236 списка, читањем извода из Статута Филозофског факултета у Београду од 04.04.2016. године садржано од стране 237 закључно са страном 239 списка, читањем делова транскрипта звучних снимака седница већа одељења за социологију Универзитета у Београду од 09.06. и 23.06.2016. године, као и од 09.02.2017. године а достављених уз поднесак тужиоца од 23.11.2017. године садржано од стране 253 закључно са страном 267 списка, читањем писмена достављених уз поднесак туженог од 28.02.2018. године а садржаних од стране 277 закључно са страном 282 списка, читањем копије текста „вд декана Филозофског факултета учествује у прикривању плагијата“, читањем извода из кодекса професионалне етике Универзитета у Београду – чл.22 и чл. 25, читањем извода из кодекса професионалне етике Универзитета у Београду – чл. 35, читањем извода из Правилника о раду етичких комисија и одбора за професионалну етику Универзитета у Београду – састав и надлежност органа и тела, читањем исказа сведока Бабовић Марије, саслушањем сведока Вулетић Владимира, саслушањем тужиоца и туженог у својству парничних странака, па је на основу свих изведених доказа утврдио следеће **ЧИЊЕНИЧНО СТАЊЕ**:

Парничне странке су запослени као редовни професори на Филозофском факултету у Београду, за ужу научну област Социологија. У току 2016.године тужилац је био запослен као ванредни професор, због чега је на Одељењу за Социологију, на седници која је одржана 09.06.2016.године, предложено Кадровској комисији да се у односу на тужиоца покрене посупак за избор у звање редовног професора.

Тужени је као члан Кадровске комисије и представник Одељења за Социологију, након наведеног предлога, путем мејла, послао електронску поруку члановима Одељења за социологију, у којој колеге моли за помоћ, односно чланице и чланове Одељења за Социологију, као и председника Кадровске комисије, Изборног и Наставно-научног већа, наводећи да треба на седници да образложи предлог да се тужилац односно професор Цвејић Слободан унапреди у звање редовног професора, а наишао је на проблем. Тужени у мејлу истиче да је у тужиоцевој ауторској књизи „Социјална економија“ преузето без позивања на извор, три пасуса из књиге „Компаративна анализа улоге цивилног друштва у пружању услуга социјалне заштите на Западном Балкану“, коју је као кординатор истраживања потписао др Данило Вуковић, који је и рецензент тужиоцеве књиге, а наведена књига се на сајту Правног факултета води као ауторско дело у библиографији др Вуковића, да се тужилац нигде не помиње као аутор или коаутор ове књиге. У мејлу је навео странице са којих је тужилац преузео текст из наведене књиге др Вуковића и сматра да би било најприродније да тужилац унесе измене у књигу, како не би објављивао делове туђег текста.

Дана 17.06.2016.године тужилац се обратио колегама мејлом, одговарајући на мејл туженог, у коме истиче да тврдња да је преносио без навођења извора неколико делова текста другог аутора почива на неколико погрешних информација и то да у ЦИП подацима књиге коју је наводно користио пише да је аутор SeCons, а у допису туженог је публикација проглашена за Вуковићеву књигу, да наведену књигу тужилац није користио приликом писања своје монографије, те да је тужени пропустио да их обавести да је на првој страни поглавља које је наводно спорно, наведен извор који је користио и да је оно настало прерадом извештаја из 2013.године, чији аутори су О.Вуковић, Д.Вуковић и он, тужилац. Напомиње да се већ десет година бави темом социјалне економије и да су подаци и неке интерпретације у поглављима његове нове књиге настали у оквиру истраживања која су обављана у том периоду. Такође, у мејлу указује на једну неистину која се тиче графикона и напомиње да је испод сваког графикона и табеле у том поглављу писао одакле су преузети.

Дана 22.06.2016.године, Сенат Универзитета на седници донео је Кодекс професионалне етике Универзитета у Београду, у коме је чланом 22 регулисано и дефинисано Плагирање као представљање туђих идеја или туђег рада, у целини или деловима, без навођења изворног ауторства или изворника, односно противзаконито присвајање туђих интелектуалних творевина и научних резултата и њихово приказивање као својих, као и:-дословно преузимање текста другог аутора, односно копирање из електронских или штампаних извора, са српског или страног језика, у деловима или целости, без навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања преузетог дела;- препричавање или сажимање текста другог аутора из електронских или штампаних извора, са српског или страног језика, у деловима или целости, без одговарајућег навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет као и без јасног обележавања препричаног дела;-представљање идеја других аутора као својих, без одговарајућег навођења имена аутора, односно извора из кога је текст преузет, да чланови академске заједнице гарантују изворност научних радова које објављују, као и тачност у приказивању и навођењу информација о пореклу идеја и навода којима су се у раду користили. Чланом 25 дефинисано је Аутоплагирање као поновно објављивање свог раније објављеног рада или за другу сврху искоришћеног рада као новог и оригиналног. Чланом 35 регулисано је Јавно иступање па је ставом 1) прописано да чланови универзитетске академске заједнице имају право на јавно иступање и слободу изражавања, укључујући и наступе пред публиком и средствима јавне комуникације, као и на слободно изражавање ставова у штампаним и електронским доступним материјалима, а ставом 2) да чланови универзитетске академске заједнице не смеју да посредно или непосредно забрањују, ометају, ограничавају или било чиме условавају јавне наступе других чланова академске заједнице, односно слободу изражавања на тим наступима.

На седници Одељења за Социологију која је одржана дана 23.06.2016.године (о којој је сачињен звучни запис) вођена је дискусија о допису туженог професора Илић Владимира, односно мејлу који је упутио члановима одељења и одговору тужиоца професора Цвејић Слободана на мејл туженог. У оквиру дискусије, тужени је истакао да није добио мејл који је тужилац упутио колегама 17.06.2016.године, као одговор на његов мејл и да не може да одговори на предлог професорке Бабовић Марије, а која је предложила да одељење гласа о томе, да ли се слаже да допис који је тужилац упутио као

одговор на допис туженог, буде основа да тужени напише један нови допис, у коме ће да каже да су сумње развејане и да се позитивно изјасни на Кадровској комисији о тужиоциевом напредовању. На наведеној седници, професор Вукомановић Милан је истакао да лично сматра да сумње нису развејане другим писмом и да сумња још увек постоји, да исту треба стручна комисија да разматра. Професор Владимир Вулетић је истакао да је он добио оба мејла и да се ствар тиче једне озбиљне сумње, те да је реч о сумњи на плагијат, да је то озбиљна ствар, али да је након дописа колеге Цвејића, овде тужиоца, сасвим уверен да није реч о плагијату. Професор Вукомановић Милан је истакао да могу да расправљају о меритуму и на овом одељењу, али то захтева једну нову дужу и подробнију дискусију, те је поставио питање да ли професор Цвејић, овде тужилац, може да одговори на коју коауторску студију је професор Лазић мислио, на ону Секонсову или Фондације Траг, па је тужилац рекао Фондације Траг, те да није коришћен део интерпретације из Секонсове књиге, да је преузет из друге, где је наведен као аутор, што је навео на почетку тог поглавља, да је у питању прерађена верзија тог извештаја, након чега је професор Вукомановић рекао: „Да, а рецимо мој увид, а то ћемо о меритуму, је да је то преузето из Секонсове публикације, из Фондације Траг минимално нешто коауторског текста. Преузето је преко 30 реченица из Секонсове публикације на 9 страна текста. Мој увид, који је био нешто дужи од 5 минута је да је убедљиво. Оћемо и даље да расправљамо о томе или ћемо...“ Тужилац је наставио дискусију тако што је рекао да професор није у праву, јер он зна коју публикацију је користио, да не би био наиван... У даљем току седнице тужени је напустио седницу због испита, замолио да му се достави одлука, ако буде донета, истакао да се није упознао са дописом професора Цвејића, да су коришћени изрази оптужбе и плагијат, а да он ниједан од тих израза није користио.

Након завршене седнице, истог дана, Одељење за социологију је упутило допис председнику Кадровске комисије на Филозофском факултету у Београду, којим је председник извештен да је на ванредној седници одељења одржаној дана 23.06.2016.године донета одлука да се проф.др Владимир Илић (овде тужени), као представник Одељења, на Кадровској комисији, позитивно изјасни о предлогу за унапређење проф.др Слободана Цвејића (овде тужилац). У прилогу дописа, председнику су достављени дописи овде тужиоца и туженог, те дато образложење да је разматран допис тужиоца упућен Одељењу 17.06.2016.године у вези са недоумицама поводом књиге која је део материјала за унапређење тужиоца, да је на основу одговора тужиоца Одељење сугерисало да тужени упути нови допис на адресе на које је упутио и претходни, како би била комплетирана документација за Кадровску комисију.

Дана 27.06.2016.године, тужени је путем мејла обавестио колеге, након што му је сугерисано да упути нови допис на адресе на које је упутио претходни и позитивно се изјасни о напредовању тужиоца, да је тужилац обмануо чланове Одељења за социологију у свом одговору, најпре, јер плагирани пасуси се не налазе у студији коју тужилац наводи, него само у Вуковићевој књизи, затим, тужени поставља питање какав је то аутор СЕЦОНС и зашто га тужилац не наводи као извор за текст који је копирао, јер се његово име нигде не јавља у овој књизи, ни као име аутора ни као име коаутора. У овом допису тужени даље истиче да су Графיקони преузети из Вуковићеве /Секонсове књиге, а не из истраживања Траг фондације на које се позива. Пише да је тужилац јасно рекао да није користио приликом писања своје монографије СЕЦОНСОВУ Вуковићеву књигу, али тужени у допису истиче да јесте и то у знатно већем

обиму и изводи закључак да је плагијат доказан, да прикупља податке о његовим размерам, те да ће их доставити Кадровкој комисији и члановим Одељења за социологију.

Дана 28.06.2016.године одржана је седница Кадровске комисије, а након дискусије о унапређењу тужиоца у звање редовног професора, тужени је гласао против, три представника су гласали „за“, а 7 је било уздржано, због чега овом приликом тужилац није добио звање редовног професора.

Дана 29.06.2016.године тужени професор Илић Владимир је упутио мејл колегама у коме истиче да с обзиром на обим материјала, исти доставља у три посебна мејла, а у коме је сумирао дотадашњи ток ствари, као и детаљно излагање тужиоачеве књиге у деловима у којима сматра да су коришћени делови књиге „Компаративна анализа улоге цивилног друштва...“ Најпре да се на првом месту на страни 75 тужиоачеве књиге у фусноти наводи истраживање на које се то поглавље ослања, али не и назив истраживања, те да када се погледа коришћена литература, види се да тог извора нема, нити се у коришћеној литератури налази књига др Вуковића „Компаративна анализа улоге цивилног друштва...“, да се спорна преклапања налазе на странама 84-87 и 91-94 наведене књиге са странама 83-91 код тужиоачеве књиге, да је розе маркером означило реченице, графиконе и табеле ове књиге, а које се у непромењеном облику јављају у књизи тужиоца, а жутим флуоресцентним маркером су обележене техничке грешке које је направио др Вуковић, а које се у непромењеном облику по принципу кору-paste јављају код тужиоца у књизи. Надаље да од спорних 30 реченица, у тексту Фондације траг (на које се тужилац позива да је користио) има свега 3 реченице (код Вуковића страна 87, Фондације Траг страна 9, а код тужиоца страна 90 и 91) и један графикон код Вуковића страна 87(6.1), фондације траг страна 10 (3.3) код тужиоца страна 91 (3.4), а да су табела 6.5 код Вуковића и идентична 3.5 код тужиоца пружиле део неопходних података за графикон 10.2 код Фондације траг и да се само табела 3.3. код тужиоца јавља у изворном облику као у тексту извора на који се позивају Цвејић и Вуковић (СИПРУ И УНИЦЕФ). Даље описује табеле и граматичке грешке, на основу којих се може закључити коришћење књиге др Вуковића, а потом да је одлука Одељења за Социологију срачуната на то да спречи туженог да изнесе чињенице на релевантном месту (Кадровској комисији).

Дана 04.07.2016.године тужилац је поднео предлог за покретање поступка Одбору за професионалну етику Универзитету у Београду против туженог, истичући у предлогу да је тужени у односу према професији исказао интелектуално непоштење наводећи нетачне податке о тужиоцу и његовој књизи, чиме је компромитовао његову слободу стварања и у односу према тужиоцу као колеги, чиме је урушио његов углед и угрозио његово право на академско напредовање.

По наведеном предлогу није уследио поступак, јер Одбор за професионалну етику није заседао. Иначе, Сенат Универзитета на седници одржаној 22.06.2016.године донео је Правилник о раду етичких комисија и одбора за професионалну етику Универзитета у Београду, којим је ближе уређен састав, надлежност и начин рада органа и тела за вођење поступака утврђивања повреда Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду, као и мере за повреду Кодекса. Правилником је прописано да је Одбор за професионалну етику надлежан да одлучује о захтевима и жалбама у погледу неакадемског понашања у изради писаних радова.

Конечан став и одлука у погледу књиге тужиоца „Социјална економија“ да ли јесте плагијат или није, није донета, јер орган надлежан за овакву врсту одлуке није спровео поступак и поред наведеног предлога тужиоца.

Тужени је редован професор на Филозофском факултету у Београду, био је представник Одељења за социологију и члан Кадровске комисије, а такође је један од аутора у медију „Пешчаник“, доступан на интернет страници www.pescanik.net.

Дана 08.07.2016.године тужени, професор Илић Владимир, написао је у наведеном медију „Пешчаник“, текст под насловом: „Социолог и плагијат“ у коме је поновио тврдњу о непостојању ауторства над спорним истраживањем од стране тужиоца, где је говорио и о завери у циљу прикривања плагијата, па је навео да му је понашање „еванзивно“ и да не жели да буде херој, а још мање жели да буде саучесник у прикривању плагијата и тиме уцењиван, да је тражио излаз наводећи да институцијама система не верује, тако да пријава плагијата није долазила у обир, закључујући да би прећуткивање плагијата значило саучесништво у његовом прикривању, да постоји организовано прикривање плагијата у чиновима, да је на седници Кадровске комисије пред њене чланове одштампане делове тужиоцеве књиге и Вуковићеве књиге подастро и доказао плагијат, да је Кадровска комисија после његове интервенције одбила да плагијатора предложи за унапређење...Тужени у тексту излаже ток седница Одељења за социологију, те препричава на који начин је указао колегама на постојање плагијата.

Дана 18.07.2016.године тужени је великом броју колега професора упутио мејл у коме истиче да морају да се позабаве првим доказаним плагијатом у њиховој кући као и покушајима прикривања плагијата, те да је тужиоцев допис Етичком одбору димна завеса којом се одвраћа пажња од његовог плагирања и обмањивања, будући да Етички одбор одавно не ради, док је истог дана тужилац професор Цвејић Слободан такође колегама упутио мејл у коме истиче да не може да остане нем на продужено злостављање од стране колеге туженог професора Илић Владимира и на његове клевете, позива на поштовање институционалне процедуре, која је дубоко прекршена, наводећи да је испоштована самовоља једног човека на рачун његовог личног и академског угледа, подсећа и набраја своје резултате у науци у последњих пет година, због чега сматра неправедним да време троши на малициозне дописе и напесе, да оптужбе туженог имају манипулаторски карактер, те да му је пре неколико седница као члану комисије промакло да колега Радоњић нема већину радова, како Статут налаже из области за коју је предложен његов избор, па тужени свој немар и непринципијелност приликом овог избора, прикрива прогањајући тужиоца и његову књигу како би прикрио пристрасно понашање у Кадровској комисији.

Дана 06.08.2016.године тужилац, професор Цвејић Слободан, је на наведеној интернет страници „Пешчаника“ објавио деманти на текст „Социолог и плагијат“, где је опет поновио да је тврдња о плагијату неутемељена и неистина, те да не постоји плагирање било каквог ауторског дела др Данила Вуковића.

На седници Одељења за социологију, која је одржана дана 15.09.2016.године (звучни запис седнице), професорка Марија Бабовић је рекла да би се отклониле недоумице, замолили су тужиоца да за сваки случај унесе још један коригендум у монографију и како је унет, мисли да је сада монографија тужиоца спремна да поново иде на Кадровску комисију. Професор

Огњен Радоњић је рекао да је фрапиран чињеницом да је у сад једном нормалном тону речено да је ипак коришћена та књига као извор, а да је тужилац два пута то негирао. Проф. Марија Бабовић је рекла да није то речено, а професор Огњен Радоњић је рекао: „рекли сте да је непромишљено узео...рекли сте да је тужилац имао право да је користи као извор јер је учествовао у писању тог истраживања, а колегиница Томановић да је непромишљено ту књигу узео као извор. Надаље је истакао да ствар за Одељење јесте питање обмањивања Одељења и то је озбиљан проблем, док је професорка Марија Бабовић рекла да је погрешно интерпретирана и да је поента да је тужилац користио оригинални извештај из истраживања, који је онда коришћен за израду појединих студија, у једну студију ушао је део тог извештаја, за који је он просто превидео да је ушао на исти начин у ту студију, да је сада та корекција унета и тај извештај је сада унет у коригендуму у књизи. Након одговора професорке Марије Бабовић, професор Огњен Радоњић је рекао: „Али колегинице, то је управо оно што је професор Илић (тужени) прво предложио да се уради у свом писму које је послао Одељењу....“

На наведеној седници професор Милан Вукомановић је тражио да пређу на оно што су услови за избор редовног професора на Филозофском факултету, да је прошли пут био приговор око плагијата и да он лично сматра да је плагијат фактички доказан, али он није правноснажан док то не потврди Етичка комисија Филозофског факултета, која треба тек да буде формирана...

Дакле, на напред наведеним седницама, од стране више професора је изнета сумња и закључак у погледу постојања плагирања, а која се односи на ауторство тужиоца, чак и мишљење других професора, а не само туженог, да је плагијат доказан.

Образложење Одељења за социологију о испуњености услова и разлога за покретање поступка унапређења тужиоца у звање редовног професора од 16.09.2016.године садржи податке и закључке о тужиоцевом образовању, његовом радном искуству и резултатима у истраживачким, наставним и ваннаставним активностима који га кандидују за позицију редовног професора, па исто садржи подробније податке и излагање о научним резултатима тужиоца, наставним активностима, ваннаставним активностима, због чега се у закључку образложења које је потписано од стране др Младена Лазић и др Марије Бабовић истиче да Одељење сматра да су се стекли услови да тужилац буде предложен за унапређење у звање редовног професора.

Дана 03.11.2016.године тужени је предао Изборном већу Филозофског факултета приговор на Извештај комисије са предлогом за избор тужиоца у звање редовног професора у коме наводи до сада изнете ставове и то да књига којом кандидат конкурише садржи у себи плагирање, да је покушао да прикрије плагијат у два наврата, да у себи садржи коауторске текстове, за које није јасно који је кандидатов удео у њиховом писању, а да је за неке јасно да кандидат ни на који начин није учествовао у њиховом писању, да књига није научна по свом карактеру у више од три четвртине свог садржаја, те да је њему члан Комисије за припрему извештаја јавно претио „раскринкавањем“ његове сексуалне оријентације.

Дана 04.11.2016.године професори др Младен Лазић, др Владимир Вулетић и др Слободан Миладиновић су писмено дали Одговор Комисије за избор тужиоца у звање редовног професора за ужу научну област Социологија, по наведеном приговору туженог, у коме су образложили да нема места приговору туженог, те да се приговор заснива на низу неистинитих исказа, као и

на свесно искривљеном представљању чињеница, извртању значења појмова и сл., док о последњој тези приговора Комисија одбија да се изјасни.

Дана 10.11.2016.године Универзитет у Београду Филозофски факултет донео је одлуку број ДС/ВМ 05/4-02 бр.2303/1-V/9, којом је утврђен предлог одлуке да се тужилац односно др Слободан Цвејић изабере у звање редовног професора за ужу научну област Социологија, на Одељењу за социологију, на неодређено време, а Сенат Универзитета у Београду је дана 07.12.2016.године донео одлуку број 06-01 бр.61202-6034/3-16 да се др Слободан Цвејић бира у звање редовног професора на Универзитету у Београду-Филозофски факултет, за ужу научну област Социологија.

Дана 09.12.2016.године тужени је дао оставку на чланство у Кадровској комисији Изборног већа и Наставно-научног већа Филозофског Факултета, наводећи да је разлог одсуство реакције одговорних органа на притиске и застрашивања због његовог деловања као члана комисије, те да је за време процеса унапређивања плагијатора (туженог) био изложен притисцима.

Након што је тужилац добио звање редовног професора, на седници Одељења за Социологију која је одржана 09.02.2017.године, тужени је рекао да је тужилац плагијатор и обмањивач, али је прекинут од стране професорке Мине Петровић, која је истакла да наведено није тема седнице, да би се тужилац позвао на реплику, јер му је поменуто име и истакао да месецима ћути на овакве коментаре, да им скреће пажњу на то да су толерантни према начину комуникације туженог, те да ако немају начин да зауставе такво понашање, тешко ће функционисати као одељење, да 6 месеци трпи исто и да тражи механизме да се од тога заштити.

Тужени је у медијима путем „Пешчаника“ дана 14.02.2018.године објавио текст под називом: “В.д. декана Филозофског факултета учествује у прикривању плагијата“ настављајући да алудира на плагијат туженог и истичући да је в.д.декан био обавезан да иницира формирање Етичке комисије, којој би се могла поднети пријава, те да је игнорисао захтеве туженог у погледу формирања комисије. Даље наводи да је социолог и да га тужиочев плагијат интересује као друштвена појава, као и да је своју анализу послао као научни чланак часопису Антропологија, али да је број 3 часописа изашао 13.02.2018.године без његовог текста, јер је главни уредник часописа Антропологија, управо в.д.декана професор Данијел Синани, који показује пример неколегијалности.

Тужени је до закључења главне расправе истицао да је спорно дело тужиоца плагијат, да је сматрао да својим изјавама о ауторском делу тужиоца као плагијату, испуњава своју дужност као члан кадровске комисије и као члан научне заједнице, те да је имао свој озбиљан и оправдани лични интерес да не дозволи да се пред старост умрља име због учешћа у плагијату. Сматра да је учинио услугу факултету, научној заједници, својој савести, а и тужиоцу, јер га је упутио на избацивање делова плагиране књиге из његове књиге. Сматра да сваки писмени грађанин је овлашћен да оцењује дословне плагијате, а у случају члана кадровске комисије то је дужност, а не право, као и да је имао право и дужност да јавно иступи поводом предметне теме.

Част је социјалнопсихолошки појам и означава доживљај сопствене вредности и значаја. Углед је формирано мишљење о појединцу од стране окружења на основу његовог деловања и поступања. Појединац има право на достојанство и уважавање, а исто се заснива на његовој моралности, друштвеном угледу. Право је сваког појединца да очекује да се у међусобним

односима поштује његово достојанство и да не буде омаловажаван. Увреда је показано омаловажавање појединца пред другима и непоштовање његовог достојанства. Тужилац је у склопу изражавања туженог о његовом делу као плагијату и њему као плагијатору патио. Описано је имало за последицу повреду и увреду угледа и части. Због постојања повреду угледа и части, тужилац је трпео душевне болове, а у склопу изражавања од стране туженог пред колегама и у јавности. Његова част и углед су били тема у широким круговима, јер се о његовом раду полемисало као о плагијату, а он је морао да улаже напоре да докаже супротно. Без обзира што је тужилац децембра 2016.године добио звање редовног професора, ипак је и након тога био тема са својим ауторским радом. Тужилац је био у ситуацији да колегама објашњава шта се заиста десило и зашто је неко рекао да је његова књига плагијат. За њега је болно било и када су за ситуацију сазнале његове две ћерке, којима је он као отац узор. Тужилац је био узнемирен, није могао да спава, трпео је притисак.

Овакво чињенично стање суд је утврдио на основу свих изведених доказа у смислу одредбе чл.8 ЗПП-а.

У току поступка нису биле спорне чињенице да су парничне странке запослени као редовни професори на Филозофском факултету у Београду, за ужу научну област Социологија, да је у току 2016.године тужилац био запослен као ванредни професор, да је на Одељењу за Социологију, предложено да се у односу на тужиоца покрене посупак за избор у звање редовног професора, да је тужени у то време био члан Кадровске комисије и представник Одељења за Социологију, да је тужени био против тога да тужилац добије звање редовног професора на основу књиге са којом иступа, да је по мишљењу туженог спорна књига тужиоца плагијат, да поводом предметне ствари није вођен поступак пред Одбором за професионалну етику који није радио ни заседао, а који је једино надлежан да прогласи плагијат, као и да коначан став и одлука у погледу предметне књиге тужиоца „Социјална економија“ да ли јесте плагијат или није, није донета, јер орган надлежан за доношење ове врсте одлуке није спровео поступак. Ове чињенице произилазе из исказа тужиоца, туженог, те сведока Марије Бабовић и Вулетић Владимира, који се у овим деловима подударују, како међу собом, тако и са другим изведеним доказима и у овим деловима су искази прихваћени у целости.

На основу писмена-дописа Илић Владимира упућеног чланицама и члановима Одељења за социологију и председнику Кадровске комисије Изборно и Наставно-научног већа утврђена је садржина истог, те чињеница да тужени није био сагласан са предлогом за напредовање тужиоца у звање редовног професора, као и разлози за исто, односно његово мишљење да је у тужиочевој ауторској књизи преузето без позивања на извор, три пасуса из из друге књиге на коју се тужилац не позива.

Читањем мејла Цвејић Слободана од 17.06.2016.године на страни 13 списка утврђено је да је тужилац колегама упутио одговор на мејл туженог, садржину истог, те да тврди да књигу на коју упућује тужени није користио приликом писања своје монографије, да тврди да је испод сваког графикона и табеле у том поглављу писао одакле су преузети.

Читањем извода из Правилника о раду етичких комисија и одбора за професионалну етику Универзитета у Београду од стране 233 закључно са страном 236 списка предмета утврђена је чињеница да је дана 22.06.2016.године, Сенат Универзитета на седници донео Кодекс професионалне етике

Универзитета у Београду, те садржина чланова 22, 25 и 35, а који се односе на дефинисање Плагирања, Аутоплагирања и Јавно иступање.

На основу делова транскрипта звучних снимака седница већа Одељења за социологију Универзитета у Београду од 09.06.2016.године, 23.06.2016.године и 09.02.2017.године на странама 253-267 списка, утврђен је ток седница као и на који начин су се присутни професори као чланови Одељења изјашњавали о ауторском делу тужиоца, односно чињеницу да су и поред туженог негативно мишљење и сумњу на плагијат изразили и професори: Вукомановић Милан и Огњен Радоњић.

На основу дописа председнику Кадровске комисије Филозофског факултета Одељења за социологију од 23.06.2016.године утврђена је чињеница да је Одељење за социологију известило председника о седници одељења одржаној дана 23.06.2016.године, те да је у допису истакнуто да је донета одлука од стране одељења да се проф.др Владимир Илић (тужени) на Кадровској комисији, позитивно изјасни о предлогу за унапређење проф.др Слободана Цвејића, док је читањем писмена од 27.06.2016.године утврђена чињеница да је тужени путем мејла обавестио да је тужилац обмануо чланове Одељења за социологију, да истиче да је плагијат доказан, да прикупља податке о његовим размерама, те да ће их доставити Кадровској комисији и члановим Одељења за социологију.

Читањем мејла упућеног од стране Илић Владимира 29.06.2016.године страна 24-26 утврђена је чињеница да се тужилац обратио колегама са детаљним излагањем тужиоцеве књиге у деловима у којима сматра да су коришћени делови књиге „Компаративна анализа улоге цивилног друштва...“

Читањем предлога за покретање поступка од 04.07.2016.године утврђено је да је тужилац Одбору за професионалну етику Универзитета у Београду поднео предлог против туженог и из којих разлога.

Читањем ауторског чланка објављеног у Пешчанику „Социолог и плагијат“ страна 32,33 и 34, те читањем демантија на страни 35 списка и копије текста: „вд декана филозофског факултета учествује у прикривању плагијата“ утврђена је садржина објава које су од стране туженог изашле у медију „Пешчаник“, доступан на интернет страници www.pescanik.net, те садржину демантија тужиоца изнетог у овом медију.

Читањем мејла од 18.07.2016.године страна 41 и мејла Илић Владимира од 01.08.2016.године упућеног декану страна 42 и 43 списка те мејла Илић Владимира од 05.09.2016.године страна 44 и 45 списка утврђена је чињеница када и на који начин се тужени обраћао колегама са истицањем тужиоцевог плагијата и темом прикривања плагијата, да се и тужилац обраћао колегама, алудирајући да од стране туженог трпи продужено злостављање.

Читањем писмена на странама 182-196 списка предмета утврђена је садржина образложења Одељења за социологију о испуњености услова и разлозима за покретање поступка унапређења тужиоца у звање редовног професора, односно чињеница да се одељење изјаснило о напредовању тужиоца на позитиван начин, да је тужени уложио приговор, у коме је поновио наводе да књига којом кандидат конкурише садржи у себи плагирање, а да је Комисија за избор тужиоца истакла да нема места приговору туженог.

Читањем писмена на страни 179 -181, односно одлуке од 10.11.2016.године утврђено је да је Универзитет у Београду Филозофски факултет наведеног дана утврдио предлог одлуке да се тужилац изабере у звање редовног професора за ужу научну област Социологија, на Одељењу за

социологију, на неодређено време, а читањем одлуке од 07.12.2016.године да је Сенат Универзитета у Београду донео одлуку да се тужилац бира у звање редовног професора на Универзитету у Београду-Филозофски факултет, за ужу научну област Социологија.

Читањем писмена страна 152 утврђена је чињеница да је дана 09.12.2016.године тужени дао оставку на чланство у Кадровској комисији Изборног већа и Наставно-научног већа Филозофског Факултета, које разлоге је навео за оставку.

На основу исказа сведока Марије Бабовић суд је утврдио да овај сведок као професор и члан Одељења за социологију није сматрала да се ради о плагијату, што произилази из транскрипта звучног записа са седница одељења, као и да да јој је познат рад тужиоца везано за научно истраживање, док део исказа сведока у коме наводи да је тужени омаловажавао тужиоца пред студентима, те да га је називао хоштлапером суд није прихватио, будући да сведок нема непосредна сазнања о овоме, већ јасно истиче да су јој то студенти причали. Такође, део исказа у коме истиче да питање плагијата треба учинити на правом месту и на прави начин и да је тужени имао намеру да нанесе штету тужиоцу, није прихваћен, јер суд сматра да је у питању лично мишљење сведока, односно њен утисак.

На основу исказа сведока Вулетић Владимира суд је утврдио да овај сведок као професор и члан Одељења за социологију није сматрао да се ради о плагијату, да није заузет коначан став да ли је реч о плагијату, јер конкретна комисија није била формирана, док део исказа у коме наводи да тужени није требао да крене тим путем, већ је требао да се обрати научној комисији није оцењен као битан, јер је у питању лично мишљење сведока, а делови исказа овог сведока, који се тичу његовог личног односа са туженим, нису битни за ову правну ствар, па исти нису ни цењени.

На основу исказа тужиоца суд је утврдио процедуру кроз коју је прошао пре добијања звања редовног професора, што произилази и из писмених доказа, као и чињеницу да је трпео душевне болове због изјава туженог, на који начин је све проживљавао, а што је за суд и логична чињеница.

На основу исказа туженог суд је утврдио да је његово мишљење да својим изјавама о ауторском делу тужиоца као плагијату, испуњава своју дужност као члан кадровске комисије и као члан научне заједнице, те да је имао свој озбиљан и оправдан лични интерес да не дозволи да се пред старост умрља име због учешћа у плагијату, да сматра да је предметна књига плагијат и да сматра да је имао право и дужност да јавно иступи поводом предметне теме.

Све доказе који су у поднети у форми писмених исправа суд је прихватио јер сумње у њихову веродостојност није било.

На основу овако утврђеног чињеничног стања тужбени захтев тужиоца није основан.

У конкретној правној ствари, недвосмислено је утврђено да је тужени као редован професор Филозофског факултета, представник Одељења за социологију и члан Кадровске комисије јавно пред колегама, упућивањем мејлова и на седницама Одељења, обраћајући се писменим путем, али и објављивањем текстова на медију „Пешчаник“, у току процедуре за добијање звања редовног професора у личности тужиоца, истицао и изражавао своје мишљење, односно вредносни суд да је књига са којом тужилац иступа као са својим ауторским радом-плагијат.

Процедура око преласка тужиоца са радног места ванредног професора у звање редовног професора започела је јуна месеца 2016.године, а тужилац је звање добио децембра 2016.године. У наведеном периоду, а и након добијања звања редовног професора, тужени није престајао да обавештава колеге, чланове Одељења за социологију и Кадровске комисије, као и јавност, о свом мишљењу да сматра да је доказао да је тужичева књига плагијат, као и да подробно објашњава зашто тако мисли, редовно позивајући се на одређене делове књиге тужиоца и књиге за коју тужени сматра да је тужилац плагирао, прецизно означавајући делове текстова и пружајући анализу истих.

Коначан став о томе да ли је тужичева књига плагијат или није, није заузет, односно одлука није донета, јер Одбор који је надлежан за доношење овакве одлуке и расправљања овог питања, никада није поступио по предлогу који је тужилац упутио против туженог.

Мишљење чланова Одељења за социологију у погледу постојања плагијата су подељена, па су неки чланови, односно професори тврдили да књига тужиоца јесте плагијат, међу којима је и тужени, неки су изричито тврдили да није. Међутим, ова мишљења нису била од утицаја на стицање звања редовног професора које је тужилац стекао децембра 2016.године.

Током саме процедуре која је трајала више месеци, тужилац је трпео душевне болове, јер је његов углед пољуљан, односно о његовој части и угледу се водила полемика јавно и то како међу колегама, тако и у јавности, имајући у виду и садржину текстова на медију „Пешчаник“, док је тужилац патио и због његових ћерки, којима је он узор, а које су сазнале за ову ситуацију.

Након оцене доказа и утврђеног чињеничног стања, суд налази да је тужбени захтев у целости неоснован, па је тужбени захтев одбијен као у изреци пресуде, без обзира што је логично да је тужилац претрпео душевне болове, да су његови част и углед повређени понашањем туженог који је јавно исказао своје мишљење, тврдње, да је његова књига плагијат, иако за то не постоји коначна одлука, али суд сматра да се овде ради о вредносном суду туженог као стручњака, и његовом праву на јавно иступање, оцењујући да је плагијат друштвена појава, због чега интерес појединца не може имати превагу над интересом од општег значаја.

Тужбени захтев је ваљало одбити, најпре јер став 2 члана 198 Закона о облигационим односима прописује да не одговара за штету онај ко учини неистинито саопштење о другоме, не знајући да је оно неистинито, ако је он или онај коме је саопштење учинио, имао у томе озбиљног интереса. Наиме, суд сматра да је тужени током сваког излагања упорно сматрао да његово саопштење истинито, односно коначна одлука о делу тужиоца као плагијату ни не постоји, а тужени је мишљења и убеђења да књига јесте плагијат (као и још један број професора, а који се нису јавно изјашњавали) и упорно је износио своје мишљење, став и тврдње, односно вредносни суд, те сваки пут подробно објашњавао зашто сматра да је књига плагијат. Суд сматра да је тужени заиста имао интерес да износи своје мишљење и оцењује дело тужиоца, најпре, јер је и сам професор на истом факултету, потом, јер је убеђен да је у питању плагијат и јер од стране надлежног органа није донета одлука да књига није плагијат, а потом и као члан академске заједнице, представник Одељења за социологију и члан Кадровске комисије.

Члан 22 у ставу 2 Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду, који је Сенат Универзитета донео на седници одржаној 22.06.2016.године прописује да чланови академске заједнице гарантују

изворност научних радова које објављују, као и тачност у приказивању и навођењу информација о пореклу идеја и навода којима су се у раду користили, а тужени је у сваком свом излагању упућеном колегама и јавности истицао да је тужилац преузео делове књиге на коју се није позвао, што по мишљењу туженог представља плагијат (иначе не постоји коначна одлука да ли је књига плагијат), док члан 35 наведеног Кодекса прописује да Чланови универзитетске академске заједнице имају право на јавно иступање и слободу изражавања, укључујући и наступе пред публиком и у средствима јавне комуникације, као и на слободно изражавање ставова у штампаним и електронски доступним материјалима, затим да Чланови универзитетске академске заједнице не смеју да посредно или непосредно забрањују, ометају, ограничавају или било чиме условљавају јавне наступе других чланова академске заједнице, односно слободу изражавања на тим наступима.

Сходно наведеном, члан 10 Европске конвенције о људским правима гарантује слободу изражавања на начин да свако има право на слободу изражавања. Ово право укључује слободу мишљења и слободу примања и преношења информација и идеја, без мешања јавне власти и без обзира на границе. Слобода изражавања се мора третирати као основно људско право. Према оцени суда, тужени је слободно и јавно изразио своје мишљење о делу тужиоца као плагијату, због чега је тужилац трпео душевне болове. Међутим, лични и појединачни интерес појединца према оцени суда не сме имати већи значај од општег интереса. Такође, границе прихватљиве критике су шире када је у питању јавна личност (у овом случају у питању су јавне личности будући на иступање у медијима, објављивање публикација, предавање на факултету....) за разлику од приватног лица. Професор који објављује књиге је неизбежно и свесно изложен детаљном испитивању сваке његове речи и дела, од јавности у целини, те сходно томе мора исказати већи степен толеранције, а нарочито имајући у виду да не постоји коначна одлука о делу тужиоца да ли је у питању плагијат или не, чиме би евентуално тужилац могао да заустави даље полемисање.

По оцени суда постојање плагијата је питање јавног и општег интереса (то је друштвена појава) ,па је први критеријум за баланс између душевног бола поименично одређеног лица и јавног излагања мишљења, односно вредносног суда о постојању плагијата, управо допринос истицања плагијата, тако да у случају неопходног балансирања између заштите приватног живота и слободе изражавања, мора се нагласити допринос изражавања, које иде у прилог општем интересу, а сами медији имају улогу да обезбеде приступ јавности информацијама од јавног интереса, као и разоткривању службених престапа и неспособности, због чега је тужени објављивањем свог вредносног суда о делу тужиоца у медију, користио своје право на изражавање. У случају да се ово право ограничи, исто би довело до опасности непостојања критике и стручне анализе ауторства уопште.

Што се тиче доказивања истинитости изјава које се сматрају клеветничким, односно основама за повреду угледа и части (у овом случају „Плагијат и плагијатор“) постоји разлика између изношења чињеница и изражавања мишљења или вредносних судова (што је тужени чинио својим иступањем). Наиме, истинитост вредносних судова није доказива, тако да тужени није требао да доказује истинитост својих изјава (да ли је књига плагијат), јер је износио свој лични суд и мишљење о ауторству тужиоца као стручњак, док у овој правној ствари ни не постоји коначна одлука да дело

тужиоца није или јесте плагијат. При свему наведеном се нарочито има у виду да тужени осим речи плагијат и плагијатор није употребљавао друге, пренаглашене речи (у току поступка није доказано да је тужени називао тужиоца погрдним именима).

Тужилац је професор на Филозофском факултету, предаје великом броју студената, објавио је више публикација, те стога је у питању јавна личност, тако да је умањено његово „легитимно очекивање“ да ће му приватни живот и његова дела бити делотворно заштићени од коментара, критика и изношења мишљења које се не слаже са његовим.

Потребно је направити разлику између чињеница и вредносних судова који нису подложни доказивању. Изношење туженог је извршено оштрим и полемичким језиком критике. Стратегија и преклапање интереса универзитетске заједнице и његовог личног интереса као професора и научника, представља оправдање за вредносне судове туженог, за које је имао адекватну чињеничну основу и представио коментаре на питање од општег јавног интереса. Концепт вредносног суда шири је од обичних коментара, јер обухвата процену и анализу чињеница као и мишљење (а то је управо начин на који се тужени изражавао). Према оцени суда, само занимање професора, тужиоца ставља у позицију да је отворен за строгу анализу од стране његових колега, чланова комисије, пред којима представља свој рад итд., а нарочито у поступку конкурисања за одређено радно место. Тужилац као професор мора да покаже већи степен толеранције, јер самим објављивањем књиге отворио је могућност њене и његове критике, оцењивања...

Што се тиче туженог, он је активно учествовао у јавном домену области којом се бави, па је до краја овог поступка тврдио да је његово мишљење да је спорна књига тужиоца плагијат, а следствено томе да је тужилац плагијатор. Доприneo је расправи која је од општег интереса, а он као члан Кадровске комисије, представник Одељења за социологију, је имао интерес да изнесе свој вредносни суд, док је имао и дужност да води рачуна и заузме став о сваком делу које представља неки од кандидата за звање редовног професора. Заштита сопственог професионалног угледа не може да превагне над важним јавним интересом по питању слободе изражавања. Способност да се критикује радник универзитета чини саставни део академске слободе. Тужени је ослањајући се на сопствена искуства, критиковао и универзитетски систем именовања и унапређења, алудирајући да је тужилац добио звање редовног професора на основу плагијата, али академска слобода обухвата слободу академских радника или научника да слободно изразе своје мишљење о институцији или систему у којем раде и слободу да деле знање и истину без ограничења.

Слобода објављивања вредносних судова креће се у распону од случајева где постоји значајна чињенична основа до оних где таква основа постоји у малој мери, или потпуно изостаје. Суд сматра да у овој правној ствари на страни туженог постоји значајна чињенична основа за изношење вредносних судова. Пре свега, постоји мишљење и других професора да је дело тужиоца плагијат, а потом, тужени је дао комплетну стручну анализу дела аутора и дела из кога је по мишљењу и вредносном суду туженог тужилац преузео текст, до самих изјава тужиоца у току процедуре, које су биле неусаглашене у погледу коришћења других литература (на шта је указано тужиоцу у току седница Одељења од стране и других професора).

Неоснованост тужбеног захтева произилази и из утврђене чињенице да је тужени поступао у складу са својом професијом, онако како се очекује од члана кадровске комисије, критички, а према одредби члана 172 став 1 ЗОО правно лице одговора за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу, у вршењу или у вези са вршењем својих функција те није предвиђена могућност да лице које је иступало у својству органа или припадника органа правног лица у вршењу или поводом вршења његових функција лично одговара оштећеном за такву штету. Наиме, тужени је иступао као запослени Филозофског факултета, као члан Кадровске комисије и представник Одељења за социологију поводом питања које је у интересу Универзитета и уопште у општем интересу.

Одлуку о трошковима поступка суд је донео на основу одредбе 150, 153 и 163 ЗПП-а, те тужиоца који је спор изгубио у целости обавезао на накнаду трошкова парничног поступка туженом који се састоје од: приступа на два одржана рочишта од 06.12.2017. и 19.03.2018. године у износима од по 7.500,00 динара, укупно 15.000,00 динара, састав поднеска од 01.03.2018. године у износу од 6.000,00 динара, укупно 21.000,00 динара, док износ од 30.477,84 динара опредељен у трошковнику пуномоћника туженог на име трошкова превоза сопственим аутомобилом за два рочишта на релацији Београд, Зрењанин, Београд од по 166км није досудио, јер тужени није имао сметње да ангажује пуномоћника са територије надлежног суда, због чега суд сматра да ови трошкови нису били нужни.

У Зрењанину, дана 19.03.2018.године.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка исте, Апелационом суду у Новом Саду, а путем овог суда у три примерка.

